

Поліна Шулик,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри германських мов і зарубіжної літератури
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

КІБУЦІАНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ЯК ФЕНОМЕН ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Література про кібуци — це частина ізраїльської літератури, про яку пишуть у більшості ізраїльські літературознавці. Невелика кількість зарубіжних дослідників звертаються до цього феномену або як до свідoctва кібуціанського руху, або як до аналогу селянської літератури, яка існувала в Радянському Союзі. Об'єктом їх дослідження часто стають твори періоду існування ішува (додержавний період) і періоду літератури покоління Пальмаха. (В ізраїльському літературознавстві літературний процес розглядають як зміну поколінь письменників). Об'єднані пафосом колективізму і рівності, вони відповідали традиційним уявленням про кібуціанський рух, учасники якого одержимі соціалістичним ідеалом та єдиною метою: працювати на святій землі та жити разом. Зарубіжний читач небезпідставно шукав і знаходив у них російський підтекст. І дійсно, їхні автори, що приїхали на святую землю в основному з України, Білорусії, Росії, орієнтувалися на радянську літературу. І навіть проза тих, хто народився в Ізраїлі, в сорокові роки, нагадувала твори соціалістичного реалізму, а життя у кібуці була втіленням ідеї «возрождения еврейского народа на его земле и его освобождения от нравственных болезней изгнанничества» [1, с. 29].

Але кібуціанська література не застрягла на початку нової ери єврейської історії, в «позитивному», пройнятому сіоністською романтикою реалістичному напрямі з його наївним дидактизмом, відчуттям колективу, з'єднаного єдиною ідеологією, і типовим конфліктом між суспільним обв'язком і особистими потребами, з його прагненням створити нового літературного героя, «представляющего весь обновленный народ Израиля, словно заново рожденный из морской пены» [2, с. 7]. Література про кібуци — це і соціально-історичні зміни, що довгий час визначали тематику і проблематику ізраїльської літератури і критика кібуцианських ідеалів.

Перші значні художні твори про життя кібуців були створені наприкінці 40–50-х гг. Класичний сюжет для кібуціанської літератури цього періоду: граничне напруження фізичних и нервових сил і безкінечні дискусії про те, як

жити далі, як будувати комуну. У пізніх творах представників *покоління Пальмаха* спостерігається тенденція переосмислити ідеологічні установки літературного напрямку, переглянути своє відношення до реальної дійсності в Державі Ізраїль і до нового єврейського суспільства, що формується у ньому. У них вже проглядається конфлікт між проголошеним демократизмом і диктатом колективу, що доходить до пригнічення особистості. Конфлікт індивідуального початку з колективістським стає ведучим в творчості письменників *покоління Держави*. Більшість з них життя кібуца знали не з чуток. І це життя, де немає місця особистому, а усім править кібуцний статут, що вимагає фанатичного його дотримання, позбавляє людину права вибору, піддається в їх творах нещадній критиці. Наслідком диктату колективу стає самотність, яка рятує від руйнування одних і знищує інших. У сучасній кібуціанській літературі пишуть про кібуци минулих років.

Звичний для творів *письменників Держави* конфлікт між особою і колективом згладжений. Головне в цій літературі – пошуки гармонії, гостре радісне відчуття коренів, ґрунту і роду, властиве вічним мандрівникам, які набули, нарешті, свою землю, де вже простежується існування дідів і онуків, для яких країни галута вже перетворилися на міф. І це головне характерно для усієї сучасної ізраїльської літератури.

Список використаних джерел

1. Бар-Йосеф Хамуталь. Введение. *Антология ивритской литературы. Еврейская литература XIX – XX веков в русских переводах* /Составители: Хамуталь Бар-Йосеф, Зоя Копельман. М. : Изд-во РГГУ, 2000. С. 5 – 34.
2. Файнберг Анат. От литературы национальной к литературе универсальной: очерк развития современной израильской литературы. *Плоды смоковницы: Современный израильский рассказ*. Пер. с иврита. Иерусалим : Библиотека — Алия, 2002. С. 5–12.

Інна Яремчук

кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри німецької мови,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

НІМЕЦЬКОМОВНА ПРИТЧА В ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОМУ ВИМІРІ (ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ)

Сучасні лінгвістичні дослідження характеризуються збільшенням кількості робіт, присвячених вивченню текстів жанрів малих форм у різних аспектах. До текстів малих форм науковці відносять: афоризм (Т. І. Манякіна); байку (Л. С.